

Mogelijk gebruik van de voorstellen op gebied van voedselsoevereiniteit en klimaatrechtvaardigheid in de debatten in november en december 2011

In oktober stuurde ik u als lid van de Commissies ELI, IenM en/of BuZa een aantal voorstellen voor een rechtvaardiger handels-, landbouw-, klimaat- en energiebeleid. Dat deed ik namens – inmiddels – 203 burgers en 31 maatschappelijke organisaties en bedrijven (de namen worden vermeld onderaan dit document). Zoals u weet zetten een aantal mensen deze voorstellen kracht bij via 24-uurs vastenacties (16 oktober, 1, 20 en 24 november en 14 december) en ben ik zelf vanaf 1 november een 40-daagse vastenactie gestart met dezelfde reden. Maar ook uit solidariteit met de slachtoffers van mensenrechtenschendingen als gevolg van het huidige beleid.

Zie voor de brief aan u en alle voorstellen: www.guusgeurts.nl/hongerklimaat

Wij deden deze voorstellen met het oog op de urgentie van de 'vergeten' voedsel-, klimaat- en energiecrisis, en vroegen vooral u aandacht hiervoor, met het oog op de VN-klimaattop in Durban Zuid-Afrika gehouden van 28 november t/m 9 december en de ministeriële WTO-top in Genève van 15 t/m 17 december. De Algemene Overleggen die voor deze toppen worden gehouden en de komende begrotingsbehandelingen bieden mogelijk goede momenten waarop u deze voorstellen zou kunnen verwerken binnen uw standpunten en hopelijk ook binnen in te dienen moties. Vanzelfsprekend stellen wij voor dat u deze voorstellen ook verwerkt in uw standpuntbepaling tijdens de begrotingsbehandelingen in november en december.

Aan het einde van het document vindt u de voordelen van de voorstellen die wij u deden.

Hierna volgt een overzicht van onze voorstellen per Commissie en per AO.

Wij stellen voor dat de Nederlandse regering haar inzet - binnen de EU - als volgt wijzigt:

Commissies: ELI, BuZa

Onderwerpen: Ontwikkelingssamenwerking, voedselzekerheid, landbouw, internationale handel, Wereldbank en IMF in ontwikkelingslanden, mensenrechten op voedsel, water en levensonderhoud

*** AO Landbouw in Ontwikkelingslanden – 17 november**

- Europa stopt met opdringen van de liberalisering van de landbouw binnen bilaterale en regionale handelsverdragen met de armste ontwikkelingslanden, zoals de *Economic Partnership Agreements* met de Europese oud-koloniën de zogenaamde ACP-landen.
- Ontwikkelingslanden mogen zo snel mogelijk hun importheffingen verhogen om zodoende hun voedselproductie via eigen boeren te beschermen. De Wereldbank en het IMF schrappen deze eisen tot liberalisering uit hun 'hervormingsprogramma's'.
- Europese bedrijven en beleggingsfondsen wordt verboden land op te kopen in ontwikkelingslanden, om zo de Europese bijdrage aan de huidige *landgrab* te stoppen.
- 50 tot 75% van de mondiale uitstoot van broeikasgassen (zie ook klimaat) kan worden voorkomen of vastgelegd door: het organische stofgehalte in landbouwgronden te verhogen, de intensieve veehouderij te beëindigen en over te gaan naar gemengde bedrijven, over te gaan naar geregionaliseerde voedselproductie, en door ontbossing en natuurvernietiging voor aanleg van plantages van exportgewassen en veeranches te stoppen.¹
- Er wordt een parlementaire enquête (of onderzoek) uitgevoerd naar de huidige en toekomstige schending van mensenrechten als gevolg van het afsluiten van bilaterale- en regionale vrijhandelsverdragen, de WTO-verdragen, en de programma's van Wereldbank en IMF. Dit betreft met name het recht op voedsel, water en levensonderhoud.
- Nederland en de EU passen deze verdragen zo aan dat mensenrechtenschendingen niet langer voorkomen.

¹ Zie: *Small farmers can cool the planet*: http://www.grain.org/o_files/climatecrisis-presentation-11-2009.pdf

* AO Landbouwraad – 13 december en AO Handelsraad 14 december

- Handelsverdragen en het Europese Gemeenschappelijk LandbouwBeleid (GLB) voor de periode 2014 – 2020, worden dusdanig hervormd dat Europa zoveel mogelijk zelfvoorzienend wordt op gebied van voedsel, veevoer, hout, textiel en energie. Dat kan via:
 - o Importheffingen en productiebeheersing worden behouden of ingevoerd voor alle landbouwproducten zodat boeren kostendekkend betaald krijgen, en alle handelsversturende inkomens- en exportsubsidies kunnen worden afgeschaft.
 - o Zo wordt – ook verkapte – dumping in ontwikkelingslanden voorkomen én kunnen Europese boeren de alternatieven produceren voor producten (als soja, palmolie) die nu nog worden ingevoerd en leiden tot grote sociale- en ecologische problemen in het mondiale Zuiden.
 - o Gecombineerd met hogere milieu- en dierenwelzijneisen aan boeren én Europese ecotaxen, zal dit leiden tot een internalisering van alle kosten in de prijs aan de consument.
 - o De € 25 miljard die zo wordt bespaard op het GLB ² wordt ingezet voor stimulering van ecologische, kleinschalige, regionale landbouw en verwerking, en voor gedecentraliseerde duurzame energieopwekking in Europa en in ontwikkelingslanden.

* AO Handelsraad – 14 december:

- De WTO-top in december is een mooie gelegenheid de al jaren voortslpende onderhandelingen in de *Doha Development Round* af te breken. Ook dient het *Agreement on Agriculture* over vrijhandel in de landbouw drastisch hervormd te worden, zodat voedselsoevereiniteit en respect voor mensenrechten maatgevend worden ³ (zie hierna bij *GLB voor de specifieke maatregelen*).
- De EU stopt met opdringen van de liberalisering van de landbouw binnen bilaterale en regionale handelsverdragen met de armste ontwikkelingslanden, zoals de *Economic Partnership Agreements* met de Europese oud-koloniën de zogenaamde ACP-landen.
- Een hernieuwde EU-handelsstrategie moet leiden tot eerlijke handel met ontwikkelingslanden, een meer zelfvoorzienend Europa, een kringlooeconomie met een drastisch lager energieverbruik en meer werkgelegenheid. Ontwikkelingslanden krijgen dan een groot deel van hun markten en natuurlijke hulpbronnen terug voor hun eigen ontwikkeling, in een door henzelf gekozen tempo.
- Er wordt een parlementaire enquête (of onderzoek) uitgevoerd naar de huidige en toekomstige schending van mensenrechten als gevolg van het afsluiten van bilaterale- en regionale vrijhandelsverdragen, de WTO-verdragen, en de programma's van Wereldbank en IMF. Dit betreft met name het recht op voedsel, water en levensonderhoud.
- Nederland en de EU passen deze verdragen zo aan dat mensenrechtenschendingen niet langer voorkomen.

Commissies: ELI, I en M

Onderwerpen: landbouw, MVO versus regelgeving, voorkomen greenwashing, wat is 'duurzaam'?

* AO Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen – 17 november

* AO Duurzaam inkopen en palmolie – 1 december

* Toekomstige AO over Economische dimensie van verduurzaming voedselproductie

- Multinationals die via winning van grondstoffen, productie, import of handel bijdragen aan mensenrechtenschendingen in landen buiten Europa, worden hiervoor strafrechtelijk aansprakelijk gesteld, in het land van herkomst en/of het land waar het misdrijf is begaan.
- De Nederlandse overheid stopt de subsidiering aan *Round Table on Responsible Soy* en *Roundtable on Sustainable Palm Oil*.

² *Assessment of the budgetary effects of the 'New Policy'*, JM Boussard and others, December 2010, pag. 8, zie: <http://www.europeanfooddeclaration.org/sites/default/files/10%2012%2013%20budget%2021%20dec.doc>

³ *Rebuilding the WTO Agreement on Agriculture on food sovereignty*, Jacques Berthelot, Solidarité, 30 mei 2011, zie: <http://solidarite.asso.fr/IMG/pdf/Rebuilding-the-Agreement-on-Agriculture-on-food-sovereignty.pdf>

- Ook de €100 miljoen aan overheidssubsidies aan het Initiatief Duurzame Handel worden drastisch teruggebracht en de programma's op gebied van soja, palmolie, suikerriet, tropisch hout en kweekvis worden gestaakt. Grootschalige import van deze producten is niet duurzaam mogelijk, en de IDH geeft importerende bedrijven onterecht een groen imago met belastinggeld.
- Om het huidige misbruik door het bedrijfsleven van de term 'duurzaam' te voorkomen wordt via een brede maatschappelijke discussie vastgesteld welke (bindende) criteria hiervoor gelden. Deze criteria gelden ook voor alle aankopen door de nationale, provinciale en lokale overheid. Enkele suggesties: geen (indirecte) schending van mensenrechten, sluitende kringlopen van mineralen en zoet water, geen natuurvernietiging en geen verdrijving van boeren, herders en inheemse volkeren van hun land – inclusief door indirecte verandering van landgebruik, zo min mogelijk gebruik van fossiele brandstoffen, geen genetische manipulatie, respect voor het soorteigen gedrag van dieren in de veehouderij, en een zo laag mogelijk ecologische voetafdruk.

Commissies: I en M, ELI

Onderwerpen: klimaat, energie, transport, mensenrechten op voedsel, water en levensonderhoud

* AO Klimaatbeleid – 24 november

- De EU brengt het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van broeikasgassen t.o.v. 1990 met 50% terug voor 2017. Dit komt overeen met de voorstellen binnen de internationale 'Overeenkomst van het Volk', opgesteld in 2010 in Bolivia.⁴ Hiertoe worden de volgende maatregelen genomen:
 - het *Clean Development Mechanism* en CO2-emissiehandel worden afgeschaft;
 - 50 tot 75% van de mondiale uitstoot van broeikasgassen kan worden voorkomen of vastgelegd door: het organische stofgehalte in landbouwgronden te verhogen, de intensieve veehouderij te beëindigen en over te gaan naar gemengde bedrijven, over te gaan naar geregionaliseerde voedselproductie, en door ontbossing en natuurvernietiging voor aanleg van plantages van exportgewassen en veeranches te stoppen.⁵
 - ook de zeevaart en luchtvaart krijgen te maken met drastische reductieverplichtingen voor hun uitstoot van broeikasgassen;
 - Er wordt een parlementaire onderzoek uitgevoerd naar de huidige en toekomstige schending van mensenrechten als gevolg van de huidige klimaatvoorstellen. Dit betreft met name het recht op voedsel, water en levensonderhoud. Nederland en de EU passen deze voorstellen zo aan dat mensenrechtenschendingen niet langer voorkomen.
 - + alle volgende punten voor de Energieraad en Transportraad voor een samenhangend verhaal

* AO Energieraad – 22 november

Aanvullende voorstellen om genoemde klimaatdoelstellingen te kunnen behalen en de Europese energiezekerheid te vergroten:

- o de Europese ecotaxen op fossiele brandstoffen worden drastisch verhoogd (en de belasting op arbeid wordt verlaagd);
- o de subsidies op fossiele brandstoffen worden afgeschaft (in NL € 7,5 miljard per jaar⁶);
- o invoering van een *feed-in-tarief* systeem (Duits model) in Nederland (en andere lidstaten), om decentrale duurzame elektriciteitsproductie met kostendekkende prijzen te stimuleren;
- o de bouw van Nederlandse (en Europese) kolencentrales wordt gestaakt, de al in werking zijnde kolencentrales worden zo snel mogelijk (uiterlijk in 2020) gesloten;
- o er komt een Europees importverbod op olie(producten) afkomstig van teerzanden;

⁴ De *Overeenkomst van het Volk* werd opgesteld is tijdens *The World People's Conference on Climate Change and the Rights of Mother Earth* in Bolivia in 2010. Zie: <http://pwccc.wordpress.com/support/>

⁵ Zie: *Small farmers can cool the planet*: http://www.grain.org/o_files/climatecrisis-presentation-11-2009.pdf

⁶ *Miljarden steun onnodig op de energiemarkt*, Liesbeth van Tongeren, 22 juni 2011, <http://kamerledenbloggen.groenlinks.nl/node/69697>

- de Europese biobrandstoffenrichtlijn (10% biobrandstof in 2020) wordt afgeschaft, tevens wordt de import van biobrandstoffen uit ontwikkelingslanden verboden.
- + alle vorige punten voor het AO Klimaatbeleid en de volgende uit de Transportraad voor een samenhangend verhaal

* AO Transportraad – 6 december

Aanvullende voorstellen om genoemde klimaatdoelstellingen te kunnen behalen en de Europese energiezekerheid te vergroten:

- er gaat geen overheidsgeld meer naar aanleg van snelwegen, zeehavens en vliegvelden;
- de overheidsinvesteringen in het openbaar vervoer worden sterk uitgebreid;
- de Europese biobrandstoffenrichtlijn (10% biobrandstof in 2020) wordt afgeschaft, tevens wordt de import van biobrandstoffen uit ontwikkelingslanden verboden.
- + alle vorige punten voor het AO Klimaatbeleid en de Energieraad voor een samenhangend verhaal

Voordelen van genoemde voorstellen

Door een veel meer zelfvoorzienend Europa (voedsel, veevoer, energie, hout en textiel), krijgen boeren in ontwikkelingslanden hun lokale markten en natuurlijke hulpbronnen terug voor hun eigen voedselproductie en levensonderhoud. Deze grotere zelfvoorziening en een drastische Europese energiebesparing, bieden ook de beste waarborg op toekomstige Europese voedsel- en energiezekerheid, biedt boeren in Noord en Zuid kostendekkende prijzen en consumenten eerlijke prijzen voor rechtvaardige en ecologische producten. Het levert ook veel nieuwe banen op in de (regionale) verwerkende industrie en handel. Kringlopen van steeds schaarser worden mineralen en zoet water worden gesloten, de Europese bijdrage aan klimaatverandering neemt drastisch af, de Europese bijdrage aan natuurvernietiging in ontwikkelingslanden wordt gestopt, en het Europese landbouwbudget wordt veel effectiever ingezet. Maar vooral: Europa neemt haar verantwoordelijkheid en maakt zoveel mogelijk een einde aan het schenden van de mensenrechten op voedsel, water en levensonderhoud van mensen binnen en buiten Europa.

Deze voorstellen worden ondersteund door de volgende 31 organisaties en bedrijven (stand per 15-11-11):

- Amsterdams Vredescafé	- Nieuw Nederland
- ASEED Europe - Action for Solidarity, Equality, Environment, and Diversity Europe	- Radio Siwa Lima
- Atlantis Handelshuis BV/ St. Helderse Hallen	- Society "Sustainable development", Azerbeidzjan
- Bangsa Adat Alifuru	- SP - Werkgroep Land- en Tuinbouw Noord-Limburg
- Behoud de Parel (Noord-Limburg)	- stichting Samenwerkingsverband Hoogland Indianen (SHI)
- Climate Justice Action Nederland	- Stichting Leven met de Aarde
- Congregatie Zusters van Liefde, Schijndel	- Stichting Nusa AlifURU
- Corporate Europe Observatory	- Vasten voor Vrede, België
- EVS - EcoVrede	- Wij stoppen steenkool
- Free West Papua Campaign (NL)	- Werkgroep Gerechtigheid en Vrede van de Missionarissen van Afrika
- Front Siwa Lima	- Werkgroep Openheid naar de wereld, van de Zusters Franciscanessen van Etten
- Fund Rescue Maluku Sekarang	- WILPF Nederland - Women's International League for Peace and Freedom
- Gifsoja.nl	- Young & Fair
- Kollektief Rampenplan	- Zonnehoeve Ing. P.M.A. van IJzendoorn MED
- Leef op Safe Horst aan de Maas	
- Museum Maluka (MuMa), Utrecht	
- NVLV – Netwerk Vitale Landbouw en Voeding	

Deze voorstellen worden ondersteund door de volgende 203 burgers in binnen- en buitenland (met eerst het supportteam, de (28) vasters en/of sprekers op Wereldvoedseldag 16 oktober):

Alowieke van Beusekom		Paul Connor, Australië
seMUel Sahureka	zr. Margreet van Wijk	Karen Eliot
Co van Melle, <i>arts</i>	Trees Daverveld	Dante Ryel, Canada
Thomas Reineke	Jan Willem van Leenhoff	Sara Svensson, Zweden
Biju Negi, India	Klaas Strooker	Modroocka Klimova
Riky Schut-Hakvoort	Rix Kijne	Daria De
Lies Visscher	Renu Thakur, India	Małgorzata Bortko, Polen
Hugo Beunder	Guus Geurts	Marek Griks
Conny Bergé	Oridek Ap	Wiebe de Boer
Wilbrord Braakman	<u>Overige ondersteuners:</u>	Pieter Jansen
Linda Coenen	Lou Keune	Didi Van Dijk
Paul Hendriksen	Hay Coenen	Varpu Sairinen
Francine Thielen	Paulina Lovo	Kushal Neogy, India
Jan Juffermans, <i>Voor Mondiale Duurzaamheid</i>	Lily Marlene	Elvira Helena Brock Mendoza
Marianne Juffermans	Eelco Fortuijn	Hylke Sierksma
Tracy Worcester, Engeland, documentaire- maakster <i>Pig Business</i>	Bart van Baardwijk	Marc van der Sterren
Sophie Schaffernicht, Oostenrijk	Jayakumar Chelaton, India	Liza Hirschegger
Scott Cetie, Duitsland	David Sánchez Carpio, Spanje	Paulus Benny Bernady, Indonesië
Kirsten Smallenberg	Laís Lima, Brazilië	Petra Lala
Jan Assies	Rashmi Painuly, India	Paul Geurts
Edwin Cornelissen	Luka van Tudor	Senada Rougoor-Mahalbasic
Niels Gorisse	Michal Zareba	Karlijn Dijkgraaf
Irma Beusink	Krishan Kalsi, India	Jan Dijkgraaf
Jan Schut	Annelies Schorpion, België	Joris Heylen, België
	Jaya Mishra, India	Lucija Talijancic, Kroatië

Pelle Berting	Pankaj Bhuskan, India	Mariana Cristova, Bulgarije
Hugo Klip	Stephan Eshuis	Marja van Hedel
Anton van Alebeek	To Elting	Esin Candan, Turkije
Baba Conteh, Zwitserland	zr. Ancilla Martens	Carllien van de Stadt-Sabel
Iris van Alebeek	zr. Jacoba de Ceuster	Niels Hollenbeek Brouwer
Kartini Le Grand	zr. Augustina Bastiaansen	Erna Klaasse-vanMaaren
Greet Goverde	zr. Jean-Marie Verhulst	Joke Coldenhoff
Nico Schoen	Netty Sanchez	Antonis Koul, Griekenland
Jan Janssen	Rentia Krijnen	Cevher Demir, Turkije
Michael van Rengs	Pablo Eppelin	Louis Banens
Jacques Kelleners	Jeannette Albers	Abraham Jochem
Bart Visscher	Jenny Gkougi, Griekenland	Fred van Eenbergen
Jelle de Groot	Anwar Siwa	Janneke Juffermans
Çağdaş Ögüt	Caroline Docters van Leeuwen	Anne Maatoke
Jean Armand Bokally, Kameroen	John La Haye	Edwin de Bruijn
Loes Berkhout	Anastasia Poimenidou, Griekenland	Joop Eggermont
Job van Weelden	Piet van der Lende	Sibbe Jan Kramer
Ian Wagenhuis	Jaap Simonis	Fenna Bastiaansen
Lin Tabak	Nellie Werner	Rosan Stuijt
Rozi Konjo, Ethiopië	Taru Salmenkari en Mussu, Finland	Peter Huber
Eddy Lerou	Mike Venekamp	Monic van Houdt-Geurts
Ammy Langenbach	Martijn Stekelenburg	Harry van Houdt
Monique Veenstra	Linda van IJzendoorn	Ger Vankoolwijk
Theo Weenink	Patricia Bergink	Luc Vankrunkelsven, <i>Wervel</i> , België
Alec Boswijk	Cokky Klein Hofmeijer	Els van Dongen
Brenda Strooker	Sibe Jan Kramer	Lucas Buur
Irmi Salzer, Oostenrijk		

A. Matahelumual	Ingrid van der Beele	Nona Verzijde
Gerard Floor	Floor Hermans	Rowena Latupeirissa
Jacob M. Sahureka	Mart Schellekens	Firhanna Ohorella
Jacqueline Vorst Benghazi	Hans Wijering	Batti Sahureka
Benjamin Pessy	Ramona Fortuna	Otto Sahureka
Dirk Hart	Rinie van der Zanden	Julius Arnoldus Tahamata
Naomi Sahureka	Gerdien Kleijer	Lounusa Besi
Mireille van Hout	Hellen Opie	Matua Maone Matulessij
Milly Cuijpers	Akindimeji Olabode, Nigeria	Paul Metz
M.W. Sahureka	Wim Gielingh	Carlo Duncan, Italië
John Habets	Welmoed van Mansvelt	Cor van den Brand
Jaap Schouls	Maaïke Wijngaard	John Huige
Edwin Matahelumual	Chomi Tegeltija	Tijn van Beurden
Ans van Oers	Roosje Hart	Bart de Boer
José van Leeuwen	Gerrit Barnard	Coby Baars
M. Talarima	Frank Ntim	Jeroen Flapper
D. Tuynman	Willem van Middendorp	Louise Bredero
Geurt van de Kerk	Marc Joolen	Roeland Schweitzer
Rymke Wiersma - <i>Atalanta</i>		

Guus Geurts, namens werkgroep Voedselrechtvaardigheid (www.foodjustice.eu) en alle meevasters en andere mensen die deze voorstellen en/of vastenactie – moreel – ondersteunen.

Contactgegevens:
 020 – 638 7578
 06 – 4397 9849
guusgeurts@yahoo.com
www.guusgeurts.nl

16 november 2011